RAAMATUKOGU UUDISED

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU INFOLEHT

Nr 110 (märts 2023)

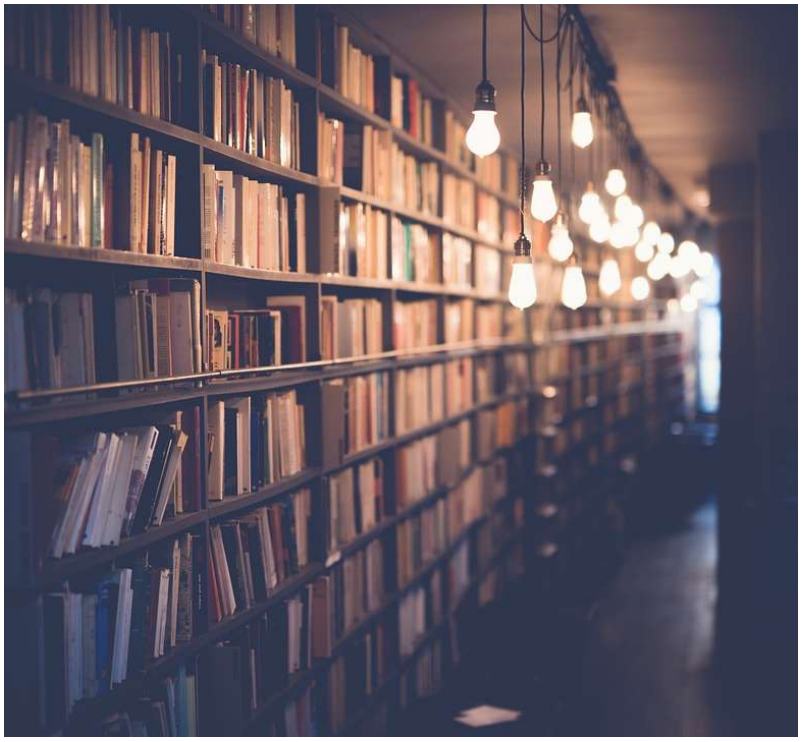

Raamatukogu pole kunagi olnud vaid raamatute kogumise ja laenutamise koht. Raamatukogu on loodud edasi kandma elu- ja raamatutarkust. Raamatute vahendusel saame osa lugudest, areneb ettekujutusvõime, tekib dialoog ja mõistmine põlvkondade, sündmuste, protsesside, kultuuride jms vahel. Järjepidevuse loomisega sündmuste, ettevõtmiste, inimeste vahel, kannabki raamatukogu edasi elutarkust. Seda tarkust, mida kunagi jagati põlvkonnalt põlvkonnale.

Krista Aru

Krista Aru: rahvaraamatukogu sulgemine on vilets lahendus. Krista Aru arvamuslugu ERR-portaalis 16.01. (https://www.err.ee/1608851780/krista-aru-rahvaraamatukogu-sulgemine-on-vilets-lahendus) *Foto: Pixabay*

MIRKO E-RAAMATUTE E-LAENUTUS ALUSTAS

14. veebruaril avati Rahvusraamatukogu ja Eesti Kultuuriministeeriumi koostöös valminud tasuta üle-eestiline e-raamatukogu. Esialgu sai platvormil kättesaadavaks ligi 3000 teost, millest uudiskirjandus moodustas umbes kümme protsenti.

Pidulik avamisüritus toimus Kirjanike Maja musta laega saalis. MIRKO e-väljaannete teenuse olulisuse võttis kokku Eesti rahvusraamatukogu direktor Janne Andresoo: „Selle aasta sõbrapäev on ka kirjanduse pidupäev. Laiendasime võimalusi lugemiseks ja kaotasime piire … Mis mulle tõeliselt heameelt valmistab, on see, et lugemine ei pea enam öökappi ootama. E-raamat või audioraamat on alati kaasas ja lugemiseks saab teinekord ära kasutada ka vaba hetke kiirel tööpäeval või reisil olles“. Avaüritusel võtsid sõna veel kultuuriminister Piret Hartman ja Kirjanike liidu esimees Tiit Aleksejev.

E-väljaannete laenutuses on kõige enam ilukirjanduslikke teoseid. Nende osakaal on keskeltläbi 60%. Muu on teatme-, aime-, tarbe- ja teaduskirjandus.

Hetkel on kultuuriministeerium planeerinud igal aastal investeerida e-raamatukogu litsentside ostmiseks 200 000 eurot. Võõrkeelsete teoste osakaal on esialgu väike ning piirdub vaid venekeelse valikuga, kuid tulevikus plaanitakse pakkuda ka ingliskeelset kirjandust, mis on Eestis välja antud.

E-väljaannete laenutuse loomist on toetanud Euroopa Regionaalarengu Fond ja Kultuuriministeerium.

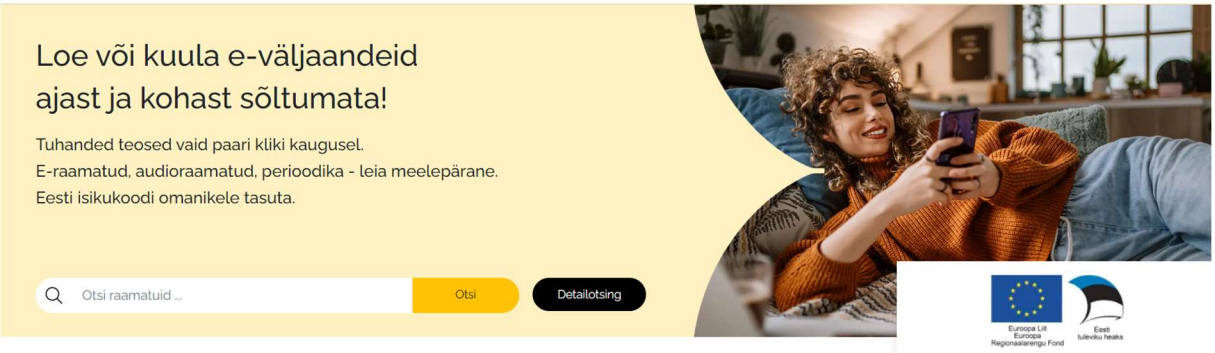

Üle-eestiline e-raamatukogu on kättesaadav nii veebibrauseris kui ka äpis. Erinevalt Tallinna keskraamatukogu pakutavast e-raamatukogu platvormist ELLU saab värske lahenduse abil raamatuid lugeda ka ilma internetiühenduseta. Kahjuks ei ole veel siiani valminud äpp Androidi kasutajatele, kuigi seda on avamisest alates peagi-peagi lubatud.

Iga kasutaja saab korraga laenata viis väljaannet ning üht teost saab lugeda või kuulata kuni 21 päeva. Kui laenutusperiood on läbi saanud, siis kustub teos seadmest automaatselt. Kui aeg saab läbi ja soov on veel lugeda sama teost, siis tuleb 24 tundi oodata.

Hea on, et selline keskkond on nüüd olemas ja kuna ELLU e-raamatukogu jäi aasta algusest mittetallinlastele ligipääsmatuks, saab siiski eestikeelseid e-raamatuid laenutada. Lisaks võidavad sellisest teenusest kindlasti välismaal elavad eestlased ja oluliselt lihtsamaks muutub ka kohustusliku kirjanduse kättesaadavus lastest ja noortest lugejata jaoks.

Kahjuks oli keskkonnas alustades suure lugemishuvi tõttu tihti tõrkeid. Minul ja ka teistel (kui lugeda sotsiaalmeedias kasutajate kommentaare) on olnud probleeme leheküljele sisselogimisega, sellega et teenus viskab lugeja ise lehelt välja. Üht-teist võib ette heita ka sisulisele poolele. Näiteks on raamatute sirvimine ja leidmine kasutaja jaoks pigem keeruline. Hea oleks ehk raamatuid ilukirjanduse sees veel täpsemini liigitada.

Et tasuta e-raamatute laenutus on nii populaarne, on vist ka karta, et raamatute laenamiseks ostetud litsentsid on peagi otsakorral. Kui lubatud laenutuskordade arv täis, tuleb raamatukogul litsentse juurde osta. Selleks on teenuse juurde moodustatud vastav nõukoda.

Mirko FB-lehel on lubadus, et kõigi eelduste kohaselt lisandub MIRKO kasutajatele veel märtsis võimalus kuulata e-raamatuid ka kõnesünteesi abil ning samuti saab kättesaadavaks oodatud MIRKO rakenduse Androidi versioon.

Esimese kuuga külastati MIRKO e-laenutuse lehte ligi 35 000 korda ja teenuse kasutajaks registreeris end 7 157 inimest, laenutati kokku 10 751 e-väljaannet.

Ühesõnaga on tegemist tänuväärse teenusega, mis on ka palju kasutajaid leidnud, kuid on veel mitmeid muresid, mis loodetavasti peagi lahenduse leiavad.

Kasutatud allikad:

Mirko kodulehekülg https://elaenutus.mirko.ee/et
Mirko FB-lehekülg https://www.facebook.com/minuraamatukogumirko
Rahvusraamatukogu avatava e-raamatukogu valikusse jõuab esialgu 3000 teost. .ERR https://kultuur.err.ee/1608883937/rahvusraamatukogu-avatava-e-raamatukogu-valikusse-jouab-esialgu-3000-teost
Uuest riiklikust e-väljaannete laenutusest saab taskusse enam kui 3000 teost (Rahvusraamatukogu 15.02.2023)https://www.nlib.ee/et/uudised/uuest-riiklikust-e-v%C3%A4ljaannete-laenutusest-saab-taskusse-enam-kui-3000-teost
Jõgi, Margit. Üleriigiline e-väljaannete laenutuskeskkond on avatud. https://www.kul.ee/uudised/uleriigiline-e-valjaannete-laenutuskeskkond-avatud?fbclid=IwAR1PzMga2-wXzdHJMiawWIPXlj853kz_0Y-QmmhbgXK4DrNYMbYHV9khCcE
Põhjakas, Tuuli. Tark mees taskus: rahvusraamatukogu taskuraamatukogu teeb lugemise üsna mugavaks. Postimees 21.02.2023 https://kultuur.postimees.ee/7717626/tark-mees-taskus-rahvusraamatukogu-taskuraamatukogu-teeb-lugemise-usna-mugavaks

115 AASTAT RAAMATUTE LAENUTAMIST KOSEL

Kose Haridusseltsi väljaandes, mis ilmus 1932 aastal, on kirjas, et 1907. aasta 29. juulil kogunesid 37 kohalikku elanikku Kose kihelkonda Rahvahariduse Seltsi asutamise üle nõu pidama. Nimetatud nõupidamisel võeti vastu otsus moodustada Eestimaa Rahvahariduse Seltsi Kose haruselts. Loodud selts alustas kohe oma tegevust. 5. augustil kutsuti kokku uue seltsi peakoosolek juhatuse valimiseks. Liikmeid oli siis juba 87.

Samal aastal 7. oktoobri koosolekul otsustati asutada seltsi raamatukogu, mille vastutavaks juhatajaks valiti Kuivajõe vallakirjutaja Tõnis Hommik (1870-1957), kes oli selles ametis 1916 aastani. Tegevust aga raamatukogu alustada koheselt ei saanud, sest kuberner pidi kogu asutamise ja koguhoidja valimise kinnitama, mis sündis 21.märtsil 1908 aastal. Juba sama aasta detsembris korraldati peod, mille tuludest osa määrati raamatukogu täiendamiseks.

13. jaanuaril 1908.a. oli koos 85 eksemplari raamatuid ning 06. juuliks raamatukogu ametlikul avamise päeval, oli raamatukogu jaoks kogutud 301 raamatut. 13. jaanuaril valiti ka seltsi peakoosoleku poolt raamatukogu komisjon ning kinnitati kodukord, mille järgi raamatute lugemine oli tasuline. Seltsi liikmetele aastamaks 50 kop., teistel 1 rbl., üksikuid raamatuid laenates vastavalt 5% ning 10% raamatute hinnast.

1911.aaastal kulutati uute raamatute ostmiseks 45 rubla, 1912.a. 14 rubla, 1913.a. 28 rubla ja selle raha eest osteti umbes 50 raamatut.

Esimene asukoht oli Kose teemajas 1908-1912 (praegune Kehra mnt.3)

1916 aastal oli raamatute üldarv 785 eks. Sõja ja segaste aegade tõttu oli 1932.a. järel kõigest 230 raamatut. Ravila valla ja Haridus- ja Sotsiaalministeeriumi (Hasomini) toel tõusis raamatute arv peagi 840-ni. Lugejaid oli aastas 80-85.

Rahvahariduse Seltsi Kose haruseltsi tähtsaimaks ettevõtmiseks oli oma maja ehitamine. Maja valmimisel 1922 aastal sai raamatukogu ruumid II korrusel. 1925 aastal arvati Kose raamatukogu avalike raamatukogude võrku.

1928 aastast on säilinud raamatukogu kasutamise kord, mis nii väga ei erinegi tänapäevasest. Kodukorras on muuhulgas kirjas, et raamatukogu on avalik, tarvitajateks võivad olla kõik piirkonda kuuluvad elanikud alates 15. eluaastast. Raamatukogu kasutamine on maksuta haridusseltsi liikmetele ja piirkonda kuuluvate koolide õpilastele. Võõraste käest küsiti tasu. Kodukord ütleb ka, et haruldasi ja kallihinnalisi raamatuid koju ei laenutata, vaid neid võib kohapeal kasutada. Raamatute tagastamise tähtaega võib pikendada juhul kui pole teisi soovijaid, nähti ette ka võimalus panna lugejaid järjekorda. Rikutud või kaotatud raamat tuli välja maksta.

Kahjuks hävis seltsimaja 1941 aastal sõjatules ja ühes sellega ka raamatukogu koos varadega. Peale seltsimaja hävingut soikus pea 8 aastaks ka raamatukogu tegevus. Ravila valla täitevkomitee korraldusel taasalustas 1949 aastal raamatukogu tööd Kose kultuurimajas, praeguse pastoraadi väikeses saalis Jõe tn.4

Raamatukogul on olnud töökaid ja tublisid raamatukoguhoidjaid päris palju. Kindlasti väärib ära märkimist Heljo Järvelaid, kes alustas tööd Kose raamatukogus 1971 aastal. 1973 aastal sai temast raamatukogu juhataja, selles ametis oli ta kuni 2013 aastani. Heljo juhtimisel arenes raamatukogu tegevus hoogsalt, võeti kasutusele raamatukoguprogramm, mille abil hakati elektrooniliselt raamatuid laenutama, korraldati palju erinevaid kohtumisi kirjanikega, näituseid, tähistati suurejooneliselt raamatukogu sünnipäevi.

Raamatukogude kodulehelt saab ülevaate inimestest, kes on raamatukogus läbi aegade töötanud. 1984 aastal asus raamatukoguhoidjana tööle Liia Oll, kes töötab raamatukogus siiani. 1995 aastal lisandus Ingrid Kuusk.

Raamatukogul on tulnud kolida päris palju, seda just algusaastatel. Raamatukoguhoidja Ingrid Kuusk on koostanud ülevaate raamatukogu erinevatest asukohtadest, mille leiab raamatukogu kodulehelt.

1996. aastal alustati tööd Ravila maantee 12, kuhu jäädi 2013. aasta kolimiseni Kose Kultuurikeskusesse. Siin majas alustasid tööd ka Helje Aru ja Meeli Sõlg vastavalt 2017. ja 2019. aastal.

Raamatukogu kasutada on alumisel korrusel avar teenindussaal 10 lugemiskohaga, 5 arvutitöökohta kasutajatele, neist 1 otsinguarvuti, noorematele lastele on eraldi lastekirjanduse tuba. On olemas eraldiasuv tööruum ja hoidla.

See osa raamatukogu ruumidest, mis on kasutamiseks kõigile, sai täiesti uue sisustuse – pilkupüüdev laenutuslett, uued riiulid, toolid, lauad… Soodne asukoht on juurde toonud hulgaliselt uusi lugejaid ja selle üle on meil hea meel. Meiega ühes majas asuvad Kose Gümnaasiumi algklassid, lasteaia vanemad rühmad, muusikakool, noortekeskus, kultuurikeskus, spordisaal. Maja on hommikust hiliste õhtutundideni rahvast täis ja see toob ka raamatukogusse senisest enam kasutajaid ning annab võimalused omavaheliseks koostööks.

2013. aasta teine poolaasta oli Kose Raamatukogu ajaloos eriline lisaks ka sellele, et 1. juulil vastuvõetud põhimäärusega sai raamatukogust Kose valla keskne raamatukogu, haruraamatukogudega Kose-Uuemõisas, Ardus, Orus, Habajal. Kose Raamatukogu täidab võrgustiku kordineerija ülesannet. Raamatukogudes töötab 10 erialase haridusega ja raamatukoguhoidja kutset omavat töötajat.

Raamatukogudes pakutavad teenused – raamatute, ajakirjade ja ajalehtede laenutamine, päringutele vastamine, lugemissoovituste jagamine, koduteenindus eakatele, näituste ja kirjanduslike kohtumiste korraldamine on kasutajatele tasuta. Raamatunäituseid korraldatakse nii kohapeal kui ka veebi vahendusel. Kose raamatukogus on võimalus kuulata audioraamatuid, lastetoas vaadata DVD-lt filme.

Raamatuid on võimalik tagastada ka väljaspool lahtiolekuaega, selleks on kõikide raamatukogude juures tagastuskastid. Eriti meeldib lugejatele raamatute kättesaamisviis – piisab, kui tellida raamat laenutuskappi ja sealt sobival ajal kätte saada.

Raamatukogud võimaldavad juurdepääsu avalikule teabele, kasutada arvuteid ja internetti tasuta, samuti on võimalus töötada oma arvutiga, on olemas WiFi levi. Lisaks pakuvad lisateenustena koopiate tegemise, skaneerimise ja printimise võimalust. Lisateenused on tasulised. Hinnakirja on kehtestanud Kose Vallavalitsus.

Raamatukogude tegevus Kose valla kultuurielus on olulise tähtsusega. Raamatukogud pakuvad lisaks tavapärasele raamatute laenutamisele kultuurilist meelelahutust paljudele valla inimestele. Koostöös valla koolide ja lasteaedadega pööratakse erilist tähelepanu laste lugemiskultuuri arendamisele.

Üheskoos tegutsedes oleme muutunud tugevamaks, ühtsemaks. Jagame omavahel nii muresid kui ka rõõme, teeme ühiseid väljasõite, et tutvuda kolleegide tegemistega teistes omavalitsustes, korraldame koolitusi ja palju muudki. Täiendame pidevalt kogusid, et lugejate soove igakülgselt rahuldada, vahetame aktiivselt omavahel raamatuid.

Tänane Kose Raamatukogu koos harukogudega on oma kasutajatest hooliv ja lugupidav raamatukogu. Raamatukogus töötavad oma ala sügavuti tundvad ja seda ala armastavad raamatukoguhoidjad.

Sirje Bärg

Kose Raamatukogu direktor

MAARDU LINNA RAAMATUKOGU ÜRITUSED

JAANUARIS JA VEEBRUARIS 2023

20.01. - 01.02 toimus esmakordse eesti kirjanduse päeva puhul laste lugemissaalis raamatunäitus „Eesti lastekirjanduse raamatujuubelid“.

Sõbrapäeval startis meie raamatukogus

PIMEKOHTING RAAMATUGA!

14.02. - 22.02. toimus raamatukogu lasteosakonnas Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud viktoriin “Eesti sümbolid“. Viktoriin koosnes 13 küsimusest ning oli mõeldud 6-9 aastastele lastele. Iga osaleja sai auhinna.

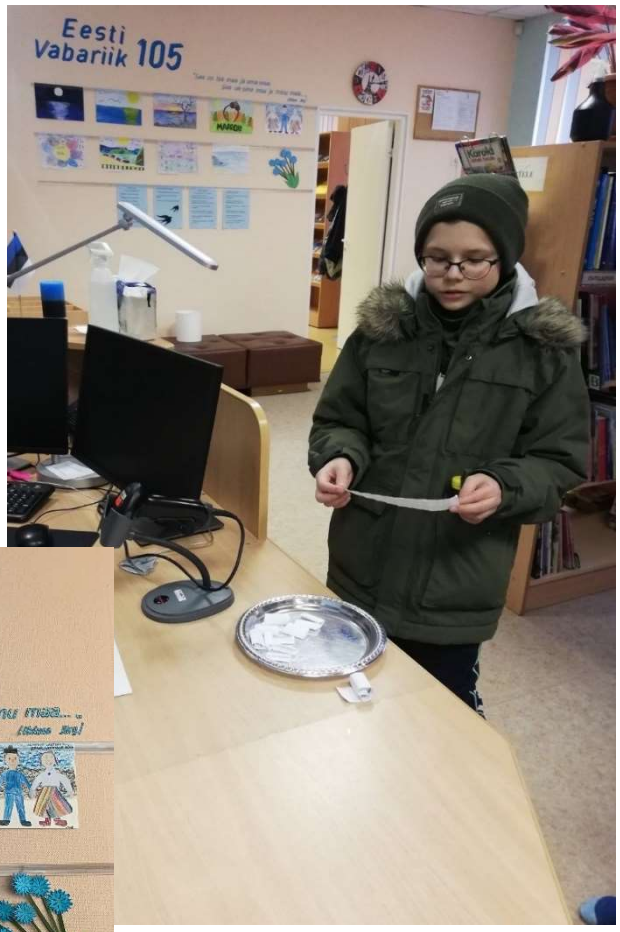

Maardu Linna
Raamatukogu

RIISIPERE RAAMATUKOGU TEGEMISTEST 2023. AASTA ALGUL

RIISIPERE RAAMATUKOGU KUTSUB LIIKUMISAASTA PUHUL JALUTUSKÄIGULE

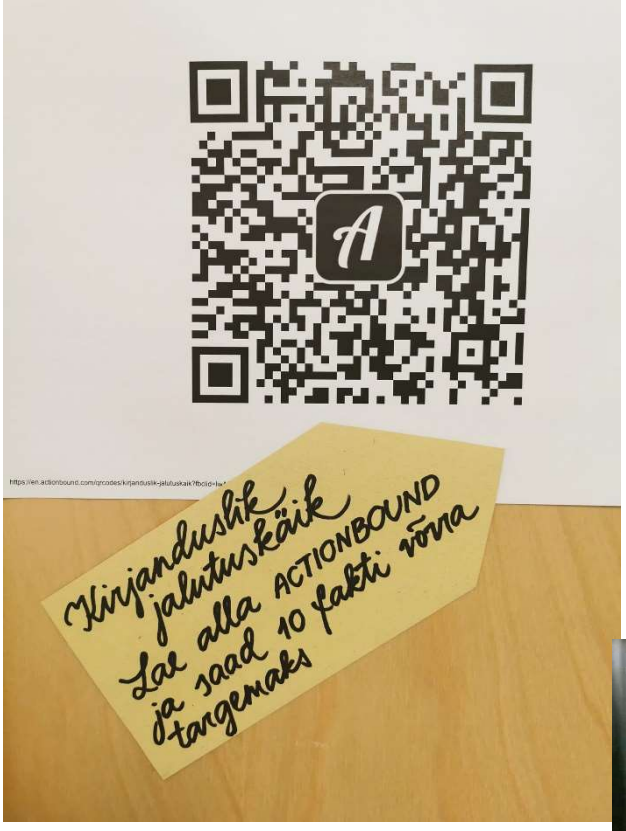

Liikumisaasta puhul on Riisipere Raamatukogu uksel ja FB seinal QR kood, mida saab nutirakenduses Actionbound skanneerida ja minna kirjanduslikule jalutuskäigule (kestvus 50-60min). Mängu 10 kodukanti ja kirjandust puudutavat valikvastustega küsimust on koostanud raamatukogu, mänguks on jalutuskäigu vormistanud Nissi Põhikooli 9.klassi õpilane Ats Joosep Kivistik.

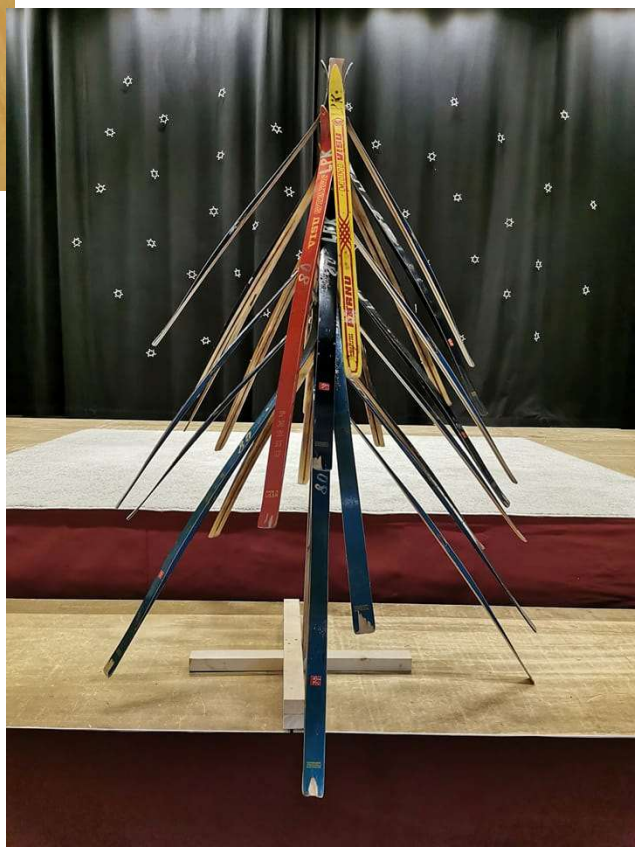

Mänguga tehti algust 8.jaanuaril, kui esimesed 20 jalutajat läbisid raja karastavat talveilma trotsides. Pärast jalutuskäiku soojendas jalutuskäigult tulijaid kuuskede põletamise lõke, soe tee ja Nissi Naiskodukaitse maitsev borš.

Õpilaste kaasabil valmistasime Riisipere Lasteaia vanadest suuskadest kuusepuu, mille ehtisime säraküünaldega ja mis hiljem lõkkes kuumaks aetud ja ära põletatud sai. Tulgu uus aasta uute ja paremate suuskadega, millega lust liikuda!

30. jaanuaril läbisid raja Nissi Põhikooli 5.-9. klassi õpilased. Keskmiselt läbiti rada tunni ajaga, aga 9.klassi poisid võtsid klassivenna väljakutse vastu ja läbisid raja 37 minuti ja 37 sekundiga.

Võitjaile oli auhinnad välja pannud Saidafarm, sest lisamagustoit kulub aktiivsetele liikujaile alati ära. Aitäh!

Ergutusauhinnad olid raamatukogu poolt. Neid jagati õpilaste gruppidele, kes õigeid vastuseid hästi teadsid ja usinalt liikusid.

Kuna uuringud on tõestanud, et liikumisel ja mälul on omavahel tugev seos, siis oli ka kirjandusliku jalutuskäigu eesmärgiks kodukohta puudutavate huvitavate kirjanduslike faktide teada saamine ja loodetavasti ka mällu talletamine.

Rada jääb avatuks kogu aasta vältel, huvilised saavad seda läbida endale sobival ajal. QR kood avaneb lingile klõpsates https://en.actionbound.com/qrcodes/kirjanduslik-jalutuskaik

EESTI KIRJANDUSE PÄEV –UUS LIPUPÄEV!

Eesti kirjanduse päeva riiklikuks tähtpäevaks ja lipupäevaks muutmisega väärtustatakse kirjandust ja kultuuri pööramaks tähelepanu kirjanduse ja kirjanike rollile Eesti kultuuris ja ühiskonnas. Uus riiklik tähtpäev on Anton Hansen Tammsaare sünniaastapäev, 30. jaanuar. Ettepaneku esitas Tallinna Kirjanduskeskus.

30. jaanuaril kell 19 kutsus Riisipere Raamatukogu ja Riisipere kultuurimaja kammersaali tähistama eesti kirjanduse päeva. Külla oli kutsutud Jaan Pehk ja Riste Lehari. Jaan Pehk - eesti kirjanik, laulja ja kitarrist, Tartu Noorte Autorite Koondise ja Eesti Kirjanike Liidu liige. Riste Lehari on kirjutanud kaastöid noore kirjanduse ajakirjale „Värske Rõhk“ ja andnud 2022. aastal välja oma esimese novellikogu „Kafe“.

Foto: Valdur Vacht

Külalisi võttis vastu Gaute Kivistik. Räägiti kirjandusest ja kirjutamisest, loeti ja lauldi ette oma lemmiklugusid. Gaute käest seekord ei küsitud, miks ta kirjutas raamatu pealkirjaga „Õigus ja Tõde“, sest see on ju ilmselge. Jaan Pehki ja Riste Lehari kaasabil püüdis Gaute kirjanduse ja kirjutamise kohta rohkelt inspireerivat infot saada.

Kirjanduspäevale olid kutsutud kaasa võtnud ka koera, kel Eesti kirjanduse päevaga vägagi hästi kokkusobiv nimi Anna Haava. Nimelt on tema tõug Havanna bichon. Havanna nime sarnasus Anna Haavaga oligi nimele inspiratsiooniks.

Foto: Merike Merila

KUTSE VOLGIÕHTULE RIISIPERE KULTUURIMAJAS

"Kas siis selle maa keel
Laulutuules ei või
Taevani tõustes üles
Igavikku omale otsida?"
Kristjan Jaak Peterson (14.03.1801 – 04.08.1822)

14.märtsil on emakeelepäev. Emakeelepäevaks valiti Kristjan Jaak Petersoni sünnipäev, kuna Peterson oli üks esimesi eestikeelseid kirjanikke. Ka pööras ta oma oodis "Kuu" tähelepanu just eesti keelele kui kirjanduskeelele. 2008. aastast on Vikerraadios sel puhul tehtud e-etteütlust.

Riisipere Raamatukogu ja kultuurimaja kutsuvad teid emakeelenädalat lõpetama ühe vestlusõhtuga, kus saame kuulata, mis on meelel ja keelel Peeter Volkonskil ja Margo Mittil.

Mehi ühendavaid teemasid on palju, tõenäoliselt rohkem kui me ühe õhtu jooksul ära jõuame rääkidagi, aga peatume olulisemal, mis hetkel kõige rohkem hinge peal on. Mehi ühendab teatritaust, näitekunst, muusika, elu ja kõik, mis jääb sinna ette, taha ja vahele.

Olete oodatud 18.märtsil kell 16 Riisipere kultuurimaja kammersaali.

Üritus on tasuta.

Eneken Maripuu

Riisipere Raamatukogu

REISIMULJEID DUBAIST – MOHAMMED BIN RASHID LIBRARY

Jõelähtme valla keskraamatukogu direktor Kersti Laanejõe külastas selle aasta veebruaris ühte maailma uuemat suurt raamatukogu Dubais ja oli nõus oma reisimuljeid ja -pilte jagama.

Raamatukogu, millel nimeks Mohammed bin Rashid Library, valmis alles hiljuti - 2022 aasta juunis. Nagu nimest järeldada võib, on raamatukogu ehituse algatajaks ja visionääriks olnud šeik Mohammed bin Rashid Al Maktoum – Dubai emiraadi valitseja.

Otsus maja ehitamiseks tehti 2016. aastal, kui peeti rahvuslikku lugemisaastat.

Raamatukogu kuju meenutab avatud raamatut. See peaks sümboliseerima koraani hoidmiseks kasutatavat puidust alust - rehl'i. Avara ja modernse raamatukogu ehitamine maksis 1 miljard dirhamit (see on u. 250 miljonit eur) ja selle pindala on 50 000 m^2. Raamatukogu on suurim Põhja-Aafrika ja Lähis-Ida regioonis.

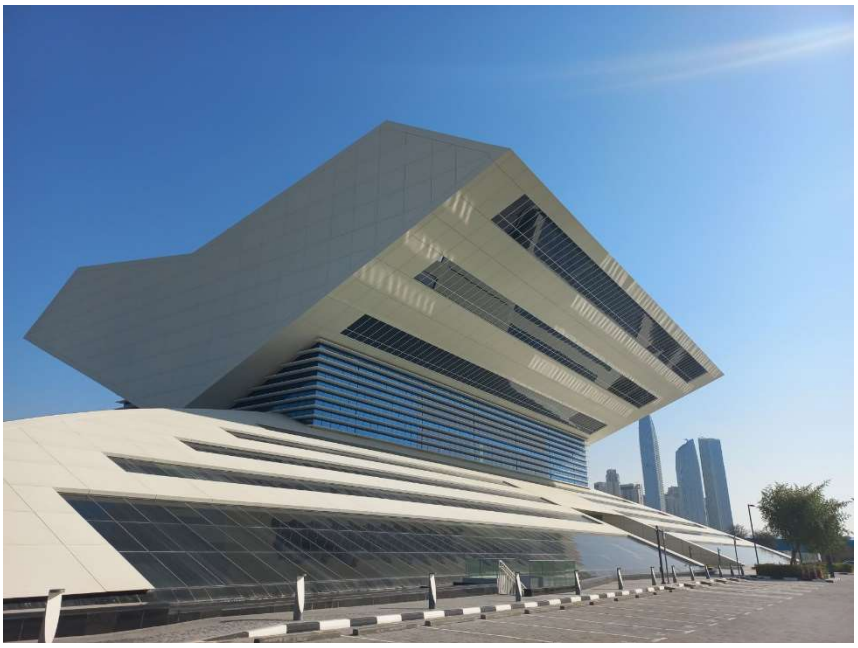

Raamatukogu juhatuse liikme Jamal Al Shehhi sõnul on raamatukogu eesmärk uuesti määratleda, kuidas inimesed Dubaid ja suuremalt Araabia Ühendemiraate näevad. " Dubaid peetakse suurepäraseks äri- ja turismikohaks – nii see on ja see on suurepärane –, kuid emiraadis on palju enamat," ütleb ta. „Me elame ajastul, kus teadmised ei ole mitte ainult riigi arengu võti, vaid on kiiresti muutumas ka majanduskasvu peamiseks allikaks“.

Seega on juba raamatukogu loomisel araabia ajaloo, kirjanduse, kirjaoskuse ja lugemis-kultuuri arendamise kõrval peetud silmas ka teadmispõhise ühiskonna toetamise olulisust. Kirjaoskuse arendamine on olnud aastakümneid tähelepanu all ja selle tase on märkimisväärselt kasvanud. 1975. aastal oli see 15-aastastel ja vanematel inimestel vaid 54 protsenti. 2019. aastal oli see juba 98 protsenti. Seega on Emiraadid on tohutult haridusse ja inimestesse investeerinud.

Raamatukogu on mõeldud kõigile Dubai elanikele. Siinkohal peab mainima, et araablasi on vaid 11%, ülejäänud elanikud on muudest rahvustest.

Raamatukogu saab külastada tasuta, kuid eelbroneeringuga. Siiski õnnestus sisse saada ka broneeringut alles kohapeal tehes. Iga külastaja registreeritakse ja ta peab esitama isikut tõendava dokumendi ning oma kontaktandmed.

Raamatukogutöötajate hulgas on nii naisi kui mehi. Naised kannavad traditsioonilist musta riietust, mehed valget. Turvamehed, keda raamatukogus on palju, on vormiriietuses.

Siiski pole raamatukogu veel päris lõpuni valmis, kõik korrused pole rahvale avatud ja koju veel raamatuid veebruaris 2022 laenutada ei saanudki, sai vaid lugeda kohapeal.

Aga loomulikult hakkab tulevikus laenutus toimuma iseteenindusena. Oli hea võimalus öelda, et meil Eestis mõnes raamatukogus on see võimalik.

Täiendamisel on ka raamatukogu koduleht (https://www.mbrl.ae), mõnel leheküljel puudub sisu, ka virtuaaltuuri lehte ei saanud veel kahjuks avada.

Raamatukogu miljöö on hele ja valgusrikas, palju on ruumi. Esimene asi, mida sisenedes märkab, on sissepääsu aatriumit ääristavad taevakõrgused raamaturiiulid, mis on täis tuhandeid raamatuid. Samuti tervitab fuajees tulijaid suur LED-sein, kus jooksevad reaalsed kujutised nii loodusteemadel kui ka reklaam raamatukoguürituste kohta.

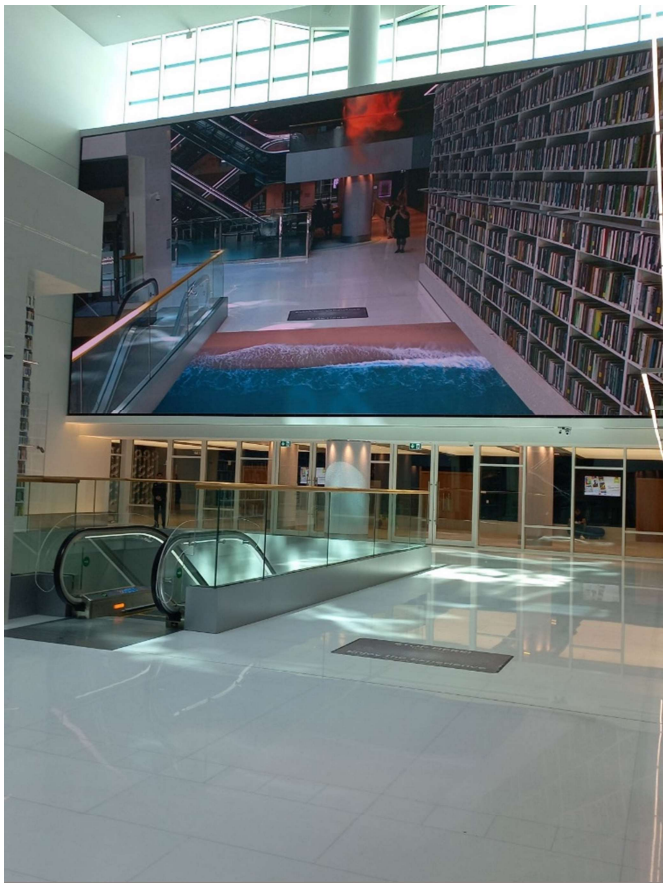

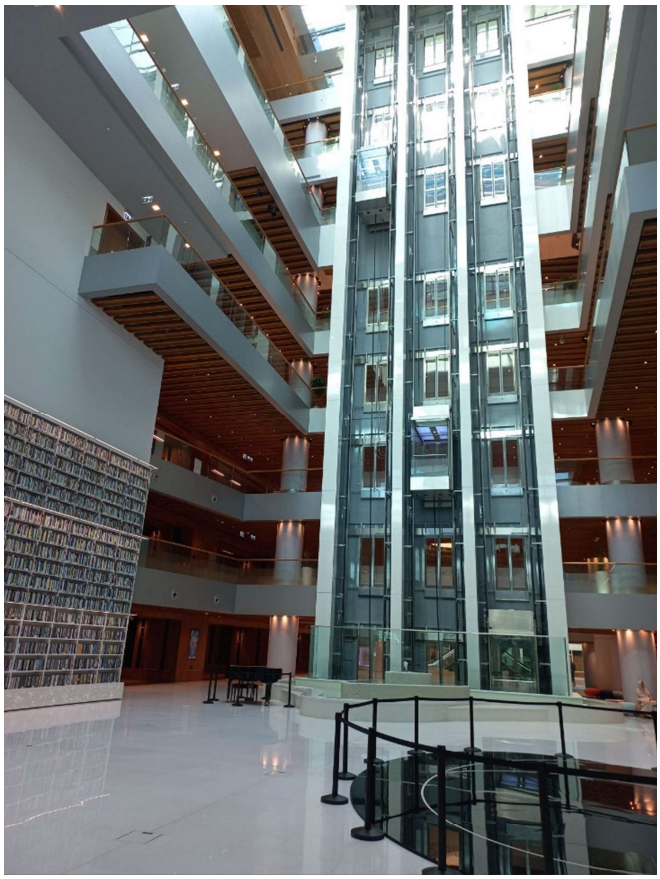

Raamatukogus on lisaks nö 0-korrusele 7 maapealset korrust ja 9 maa-alust korrust. Nende vahel liikumiseks on eskalaatorid ja klaasliftid. Seitsmele tasemele tõustes muutub raamatukogu sisu üha spetsialiseeritumaks, samal ajal kui esimeste korruste ruumid on täidetud kõige juurdepääsetavama sisuga. Nende avakogud on rahvale avatud ja seal asub läbi kahe korruse kohvik.

3-5 korrus on tavakülastajatele suletud. Seal asuvad ametiruumid, konverentsiruumid ja kino.

Raamatukogu koosneb infokeskusest ja 9 erinevast “raamatukogust”, meie mõistes siis osakonnast: perioodika, lastekirjandus, ärikirjandus, kaardikogud jne. Lisaks on olemas e-raamatud ja ligipääs digitaalsetele materjalidele, arendatakse ka pimedatele mõeldud kogu.

6. korrusel asub Emiraatide raamatukogu ehk info, mis kirjutatud sellest riigist ja äriraamatukogu, kus rohkelt tööalasid e. tööjaamu ja muidugi ärialane kirjandus.

7. korrusel asuvad harulduste osakond ehk nn. muuseum ja püsinäitus Araabia ühendemiraatide ajaloost ja praegustest valitsejatest. Huvitav oli jälgida, kuidas küllalt vaesest kohast saab peale nafta leidmist hoopis teistsugune riik. Muuseumis on sadu haruldasi raamatuid, käsikirju ja dokumente, mis pärinevad 13. sajandist. Harulduste hulka kuuluvad ka Koraani vanad käsikirjalised koopiad ja Cervantese Don Quijote esmatrükk 17. sajandist. Raamatukogu juhatuse liikme Al Shehhi sõnul võttis nende tööde kogumine aega kaks aastat: "Meie meeskonnad käisid mööda maailma institutsioone haruldasi romaane, dokumente, käsikirju ja kirjutusvahendeid otsimas ja osaleti ka heategevuslikel oksjonitel“. Seega hoolimata nüüdisaegsetest seadmetest, mis tarnivad raamatuid hoidlatest raamatukogu erinevatesse punktidesse, on kohalikul ajalool raamatukogus väga oluline osa.

Raamatukogu sisemus ja ümbrus on püütud kujundada keskkonnale mõeldes. Raamatukogu katusel on päikesepaneelid, mis annavad 10% vajaminevast energiast. Päikesepaneelid on ka parklakohtadel. Maja ventilatsioonisüsteemi abil säästetakse vett, mida saab kasutada taimede kastmiseks maja ümbruses. Metroojaamast tulles saab raamatukokku jõuda mööda puude alleed ja nautida taimede pakutavat varju. Kui meie Eestis ootame võimalikult palju päikest, siis Dubais peab just mõtlema, kuidas sellest pääseda. Näiteks on raamatukogu aknad suunaga allapoole või jäävad arhitektuuriliselt varju, et otsest päikesekiirgust vältida.

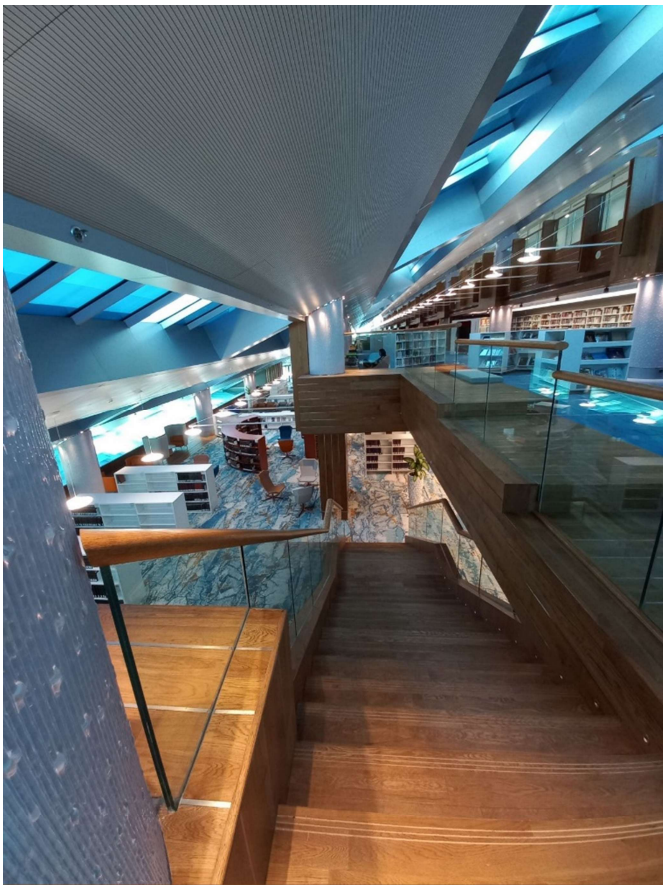

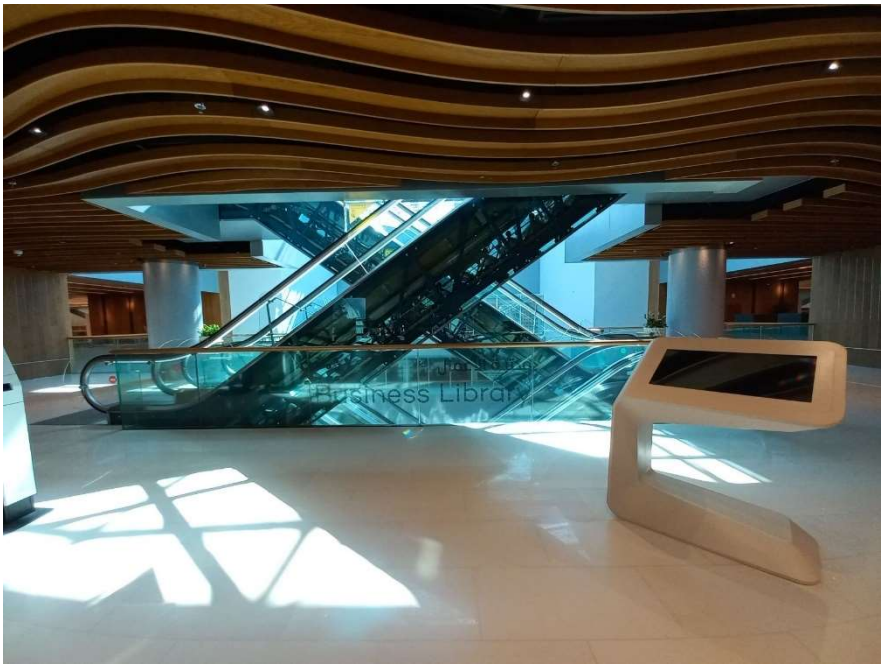

Raamatukogu on kohaks, kuhu lõõskava päikese eest varjule tulla. Ruumidisainis on elemendina kasutatud „jahutavat“ vett ning lainemotiive. Põrandate värv on valitud vett meenutav ja läbi perioodikasaali voolab ehtsa veega oja. Raamatukogu fuajees on ka purskkaevuga tiik.

Ka puit on materjal, mis on hinnas ja seda on samuti sisekujunduses palju kasutatud. Tualettruumid näiteks näevad välja koduste saunaruumide moodi

Kuigi raamatukogu kodulehel on kirjas, et pööratakse suurt tähelepanu laste lugemisoskuse ja huvi arendamisele ning raamatukogus on ka eraldi väga uhke lasteala, pole alla 5-aastased lapsed raamatukokku oodatud. Lasteala on suur ja värvikas, seal on mängukeskus, batuudid, indiaanitelgid.

See atraktsioonidega mänguala on siiski avatud ainult kindlatel kellaaegadel, et raamatukogus ei muutuks liialt lärmakaks.

Laste meelt aitab lahutada robot, kes loeb ette jutte ja ka suhtleb lastega. Robot reageerib pilgule, keerab pead ja suudab lihtsamatele küsimustele vastates ka vestlust pidada.

Nagu meilgi, toimuvad raamatukogus lasterühmade külastused ja raamatukogutunnid. Lastel on võimalik raamatukogutund läbida individuaalselt ka tahvelarvuti abil. Nt on koolitunni teemaks (kooliprogrammis olev tund) “Illustratsioon raamatus” ja laps võtab raamatukogus tahvli ja õpib seda üksi.

Lastealast jäid meelde ekraanid, kus pidevalt reklaamiti raamatukogus toimuvaid üritusi ja ettevõtmisi, uudiskirjandust. Selliseid võiks kasutada ka meil.

Raamatukokku jõudmiseks peab sõitma metrooga selle lõpp-peatusesse. Seega ei asu see raamatukogu kesklinnas. Aga tõenäoliselt on oodata selle ümbrusesse uusarendusi. See raamatukogu ei ole kogukonnakeskus (vähemalt praegu), nagu seda on nt Helsingi Oodi. Pigem on ta ikkagi kandmas raamatukogu traditsioonilist rolli, aga seda siis uute tehnoloogiate ja võimaluste abil. Siiski saab raamatukogu kasutada nt kaugtöö tegemise kohana. On võimalik kasutada vildist müra takistavate seintega eraldatud lugemis- ja töötamiskohti ning on olemas ka koosoleku ja rühmatööruumid.

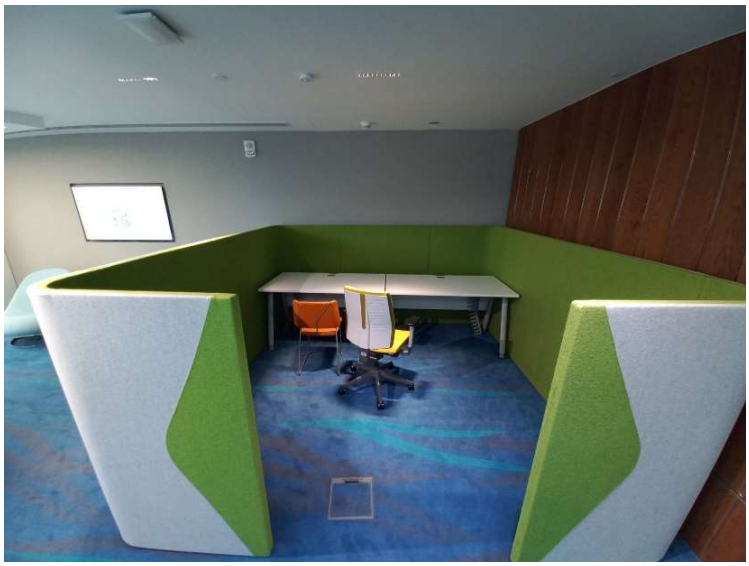

Liigitussüsteem on meist erinev. Kasutatakse Kongressi Raamatukogu liigitussüsteemi (LCC), ja seetõttu on raamatute leidmine Eesti raamatukoguhoidja jaoks harjumatu. Erinevas keeles raamatuid ei eraldata, vaid samasisulised raamatud, olenemata keelest, on samas asukohas. Hakkas silma üks erinevus ka templite loomisel raamatusse. See on hoopis teises kohas kui meil.

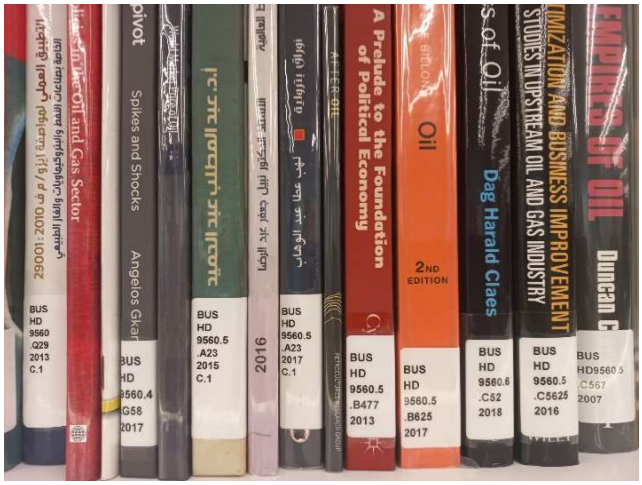

Mis oleks sellist, mida meie oma raamatukogudes võiks eeskujuks võtta? Ehk see, et väärtustatakse oma kultuuri ja haridust ja ollakse selle üle uhked. Kuigi järgitakse Lääne maailma, jäädakse ikkagi ka oma traditsioonidele truuks. Näiteks on raamatukogu alumistel korrustel naistele ja meestele eraldi palvetamisruumid. Ja õues on nö õueraamatukogu, kus on 60 sammast Mohammed bin Rashid al Maktoumi reljeefiga, igal sambal tema tarkusesõna/tsitaat 170 kaasaegses ja ajaloolises keeles (tõlgituna inglise ja araabia keelde).

Sellise suure raamatukogu avamine rõhutab hariduse ja teadmiste tähtsust ühiskonnas, püüdlemist teadmispõhise ühiskonna poole. Kindlasti on need väärtused ka meile olulised.

Nagu eespool mainitud, pole raamatukogus siiski kõik veel lõpuni valmis. Kuna perekondlikud põhjused viivad Kersti mõne aasta pärast tõenäoliselt uuesti Dubaisse, lubas ta üle vaadata, kas siis kõik juba toimib ja milliseid uuendusi on vahepeal välja mõeldud.

Kersti Laanejõe
Jõelähtme raamatukogu
Jandra Peegel

Kasutatud allikad:
Mohammed bin Rashid Library https://www.mbrl.ae/homepage
A look inside Dubai's Mohammed bin Rashid Library as it opens today. https://www.thenationalnews.com/arts-culture/books/2022/06/14/mohammed-bin-rashid-library-opens-whats-inside-dubais-newest-cultural-landmark/
Piltide autor: Kersti Laanejõe

VALGUS

Suur tuul ajab talvist prahti

ja traadid tinisevad.

Nüüd päikene pääses lahti,

Päevad on sinisemad

See tuul on veel külm ja rõske,

Käed muudab ta karedaks,

Kuid valgus silitab põske

Ja südant teeb paremaks.

Viivi Luik

ÕNNITLUSED SÜNNIPÄEVALASTELE!

TÄNUD INFOLEHE VALMIMISSE PANUSTAJATELE!

Infolehe koostas Jandra Peegel